

Приложение № 18 към чл. 6, ал. 1, т. 18

(Предишно Приложение № 17 към чл. 6, ал. 1, т. 17 - ДВ, бр. 79 от 2020 г.)

ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ ПО МУЗИКА

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ : ОСНОВНА	ЕТАП: НАЧАЛЕН
--	----------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Изграждане на умения в областта на основните видове музикални дейности - изпълнение, слушане и импровизация
- Овластяване на основни знания и умения във връзка със същността на музиката и социалната ѝ роля
- Създаване на условия за разгръщане на личностните музикални заложби и интереси
- Създаване на предпоставки учениците да изпитват радост от общуването с музиката, провокира тяхната артистичност и въображение
- Създаване на условия за изява на толерантно избирателно отношение към явления от различни типове и видове музика и от различни музикални култури и способност за мотивиране на личните музикални предпочитания

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С ОТДЕЛНИ КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Музикална практика: музициране, възприемане на музика	Пее с целия текст и с точна интонация пет песни по свой избор от училищния репертоар, включително "Родина" (муз. Г. Спасов; текст Мл. Исаев) и "Де е България" (популярна песен по текст на Ив. Вазов).	X				X	X		X	

	Пее предпочитана песен, включително и от извънучилищен репертоар.	X	X					X	X	
	Импровизира ритмичен съпровод.				X			X	X	
	Разпознава четири, определени от учителя, инструментални творби от училищния репертоар и определя характера и настроението им.	X							X	
	Изпява по ноти кратки мелодически последования.					X			X	
Елементи на музикалната изразност	Определя характер, темпо, динамика, повторност, подобие и различие в подходяща музика.			X	X				X	
	Разпознава по тембър и по външен вид акустични музикални инструменти и определя принадлежността им към групи и изпълнителски състави.				X				X	
	Определя по усет завършеност и незавършеност на мелодия, характерна звучност на минор, мажор и на българския музикално-песенен фолклор.				X				X	
	Разпознава метрума и размера на музика в 2/4, 3/4, 4/4 и метрума на музика в 5/8, 7/8, 9/8.			X					X	
	Разпознава по слух кратки и дълги тонови трайности и ги свързва със съответните нотни стойности до осмина.			X					X	
	Разпознава нотите в първа октава и най-често срещаните писмени знаци в нотописа.								X	
Музика и игра	Знае обредно-обичайната същност на най-популярни български фолклорни празници.						X		X	
	Танцува основни движения по музика с характерна ритмика и мелодика на право хоро и ръченица.						X	X	X	X
	Импровизира танцови движения върху характерна танцова музика.						X	X	X	

	Изпълнява детски фолклорни игри.	X					X	X	X	X
--	----------------------------------	---	--	--	--	--	---	---	---	---

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: ОСНОВНА	ЕТАП: ПРОГИМНАЗИАЛЕН
---------------------------------------	-----------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Обучението по музика в прогимназиален етап е насочено към овладяване на базисни знания, умения и отношения, свързани със спецификата на музикалното изкуство във всичките му разнообразни прояви и с изграждането на музикалноизпълнителски, музикалноаналитични, когнитивни, социални, творчески и други компетентности у ученика, в контекста на задължителните ключови компетентности за учене през целия живот съобразно европейската референтна рамка
- Тези изисквания за резултатите от обучението по учебния предмет музика са предназначени за прогимназиалния етап от задължителното обучение по музика, което започва в V клас и завършва в VII клас
- Акцент се поставя върху знания за българския фолклор и фолклора на други етноси
- Усвояват се знания за българското професионално музикално творчество след Освобождението до 21. век
- Надграждат се знания за музикалните форми, жанрове и принципи на формообразуване, както и умения за разпознаването им

ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО (ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКАТА ИМ С КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Музикална практика:	Знае пет песни по избор от училищния репертоар, включително "Химн на Европа", "Химн на Република България" и "Химн на	X				X	X		X	

музициране, възприемане на музика	Св. Св. Кирил и Методий", и ги интерпретира според възможностите си;											
	Знае предпочитани песни от извънучилищен репертоар;	X	X				X		X			
	Знае пет творби от репертоара за възприемане;	X					X		X			
	Знае три теми от изучавани музикални произведения и ги свързва със съответната творба и автор;	X					X		X			
	Познава пет различни по вид танца и играе три от тях.					X	X					
Музика и съвременни информационни технологии	Познава основни медийни и мултимедийни начини за реализация на музика;		X	X	X	X						
	Знае основни начини за търсене, събиране, съхранение, обработка и разпространение на информация за музиката и аудио-информация, използва компютърни програми.			X	X	X		X				
Елементи на музикалната изразност	Познава изразителните възможности на мелодията; Разпознава характерни изразни средства в музиката от различни жанрове;	X				X			X			
	Познава характерни метрични явления и ритмични групи: безмензурност, неравноделни метруми, синкоп, триола, открива размер в примери;	X				X			X			
	Знае състава на инструментални групи и видове оркестри, определя принадлежност на музикални инструменти и инструментални състави към установените в практиката групи и видове.	X				X			X			
Музикални жанрове и форми	Знае основни формообразуващи принципи в музиката, открива ги в музикални форми и в различни жанрове;	X				X			X			
	Изброява типични белези на изучавани музикални форми и ги открива в музика от различни жанрове;	X				X			X			

	Познава различни жанрове с разпространението и функцията им в миналото и днес и ги свързва с името на поне един автор и произведение.	X				X	X			
Музика, култура, общество	Познава музика, обичаи и обреди от различни фолклорни области на България, вкл. от своя регион;	X					X		X	
	Познава музиката на други народи и етноси, открива сходства и различия във фолклорните им традиции;	X					X		X	
	Познава основни периоди в развитието на българската музикална култура; свързва изучавани музикални творби с техните автори;	X					X		X	
	Знае практики, форми, популярни понятия и термини от съвременното функциониране на музиката;	X					X	X	X	
	Знае десет музиканти и музикални формации от различни жанрове и стилове и ги свързва с типични произведения.	X					X	X	X	

СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ: СРЕДНА	ЕТАП: ПЪРВИ ГИМНАЗИАЛЕН
--------------------------------------	--------------------------------

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРЕДМЕТА В СЪОТВЕТНИЯ ЕТАП

- Придобиване на по-богати музикално-слухови представи, емоционална и психологическа устойчивост и концентрация на вниманието, умение да дискутира и изразява лично мнение. Разбиране за толерантност към мненията на другите и във връзка с различни музикалнокомпозиционни решения
- Запознаване с основни исторически епохи и стилове в музиката
- Разбиране за основни направления в джаза и популярната музика
- Назоваване на съвременни музикално-сценични жанрове и разпознаването им
- Разширяване на познанията за изразните средства, медийни и мултимедийни синтетични форми и тяхното приложение
- Формиране на устойчив интерес към българското изпълнителско изкуство и приноса на българския фолклор в глобалното общество

**ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
(ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ) И ВРЪЗКА С КЛЮЧОВИТЕ
КОМПЕТЕНТНОСТИ**

1	Компетентности в областта на българския език
2	Умения за общуване на чужди езици
3	Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите
4	Дигитална компетентност
5	Умения за учене
6	Социални и граждански компетентности
7	Инициативност и предприемчивост
8	Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество
9	Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт

Област на компетентност	Знания, умения и отношения <i>В резултат на обучението ученикът:</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Музикална практика: музициране, възприемане на музика	Интерпретира според възможностите си пет песни от училищния репертоар;	X	X			X	X		X	
	Изпълнява пет песни по избор от извънучилищния репертоар;	X	X			X	X		X	
	Изпълнява пет теми от музикални произведения от различен стил музика; Изготвя чрез съвременните информационни технологии плейлиста на музика в различна интерпретация;						X		X	
	Разпознава пет творби от репертоара за възприемане;									
	Изтъква аргументи "за" и "против" в дискусии относно музикалния репертоар, слушан в клас, чрез медии, музикални предавания;						X		X	
	Подбира по определени показатели слушана в клас музика; Коментира спецификата на възприемане на музика чрез различни музикални медии; Проявява толерантност към други мнения и интерпретации.						X	X	X	

Музика и съвременни информационни технологии	Назовава основни медийни и мултимедийни реализации на музика;			X	X	X		X		
	Подбира основни начини за търсене, събиране, съхранение, обработка и разпространение на информация за музика и аудиоинформация; Осмисля значението на информационните технологии като фактор за обогатяване на съвременната музика; Използва компютърни програми за създаване, обработка, съхранение и възпроизвеждане на аудиоинформация; Коментира спецификата на създаване, функциониране и възприемане на музика в информационното общество; Подбира подходящ безплатен софтуер.		X	X	X	X		X		
	Аргументира избора си на информационни и софтуерни средства при решаване на образователни задачи самостоятелно и в екип.		X	X	X	X		X		
Музика, култура, общество	Познава разнообразието на форми на съществуване на фолклора - в миналото и днес; Подбира примери на традиционен фолклор като присъствие днес; Открива музикален фолклор, в т.ч. и български, в примери от World Music;	X				X	X		X	
	Разпознава характерни черти на фолклор от различни краища на света в типични изпълнителски форми, жанрове и танци; Определя примери на взаимодействие на глобални и локални музикални практики;	X				X	X		X	
	Определя основни стилови епохи, направления и тенденции в развитието на музикалната култура (вкл. популярната) и ги свързва с типични представители; Подбира дадена музика към съответен стил, направление, епоха;	X				X	X		X	

	Обяснява понятия, термини, свързани със съвременната музикална индустрия; Групира/систематизира, прави паралел/сравнение схеми на основните направления в джаза и популярната музиката.	X				X	X		X	
България в световната музикална култура	Обяснява за приноса на българското изпълнителско изкуство и сравнява постиженията му с други европейски култури;	X				X			X	
	Изготвя класификация на десет български музиканти и музикални формации от различни стилове и жанрове; Презентира по избор постижение и/или артист с международно признание - мултимедийно или чрез средствата на колаж, постер или плакет;	X				X			X	
	Обяснява ролята на български музиканти в европейската и световната музикална култура за решаване на актуални проблеми: човешки права, опазване на околната среда, солидарност.	X				X	X			
Музиката в синтез с изкуствата	Познава съвременни музикално-сценични жанрове и практики; Изследва функцията на музиката в медийни и мултимедийни синтетични форми;	X					X		X	
	Осъзнава връзки и взаимовлияния в изкуствата;						X		X	
	Създава и групира различни изкуства по свои критерии;						X		X	
	Привежда примери за ролята на съвременните технологии за функционирането на музиката в синтез с изкуствата;						X		X	
	Разпознава жанрове и форми в музиката, резултат от синтез с различни изкуства.						X		X	